

Onderwerp: Bomenbeheerplan 2017-2027 gemeente
Schiermonnikoog

Schiermonnikoog, 28 november 2017

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

Het bomenbeheerplan 2017 – 2017 gemeente Schiermonnikoog vaststellen.

Aanleiding

In de bebouwde kom van Schiermonnikoog staan ruim 1.000 bomen in de openbare ruimte. Zij dragen in belangrijke mate bij aan de sfeer en het karakter van de belangrijke openbare plekken, wegen en straten van het eiland. Bovendien zijn de bomen van ecologisch belang als leefomgeving voor tal van zoogdieren, vogels en insecten.

Wij vinden het belangrijk dat ze goed worden onderhouden. Niet alleen om de bomen natuurlijk en gezond te laten ontwikkelen, maar ook om de boomveiligheid te waarborgen. De orkaan van 28 oktober 2013 heeft aangetoond hoe cruciaal een goed onderhouden bomenbestand is.

Een eerste belangrijke aanzet hiertoe was het in kaart brengen van het bomenbestand, het kwalitatief beoordelen van de bomen en het uitvoeren van een boomveiligheidscontrole. Deze werkzaamheden zijn in 2016 uitgevoerd.

Op basis van deze gegevens hebben wij besloten om in een tweede fase een bomenbeheerplan op te stellen. Hierin zijn alle belangrijke beheer- en onderhoudsaspecten beschreven en vastgelegd. Met dit plan in de hand kan inhoud en richting worden gegeven aan een structureel boombeheer en voldoet de gemeente aan haar wettelijke zorgplicht. Het bomenbeheerplan is eigenlijk niets anders dan een meer jaren onderhoudsplan voor bomen. Net zoals de onderhoudsplannen voor bijvoorbeeld wegen en gebouwen.

Doelstellingen

De doelstellingen van dit bomenbeheerplan kunnen worden gebruikt als toetsingskader bij het maken van de juiste beheerkeuzes en zijn als volgt geformuleerd:

- Het totaal aantal geregistreerde bomen in de dorpskern (1.068 in 2016) blijft minimaal gelijk;
- Bij nieuwe aanplant en soortkeuze vindt een weloverwogen keuze plaats die is afgestemd op de boven- en ondergrondse groeiomstandigheden. Dit met als doel om toekomstige knelpunten met verhardingen, kabels en leidingen en boomveiligheid te voorkomen;
- In het kader van de wettelijke zorgplicht worden alle bomen minimaal eens in de drie jaar onderworpen aan een boomveiligheidscontrole
- Het boomonderhoud heeft een structureel karakter en wordt uitgevoerd in een driejarige cyclus die volgt vanuit de boomveiligheidscontrole;

Het bomenbeheerplan

Boomveiligheid

Bij 948 bomen zijn geen gebreken geconstateerd die binnen 3 jaar voor een verhoogd risico zorgen. De 120 resterende bomen hebben extra onderhoud nodig. Waarvan de meeste bomen dode takken hebben die moeten worden verwijderd. De gemeentelijke buitendienst is hiermee al begonnen. Onder andere door het snoeien van de bomen in de Middenstreek.

Waardevolle bomen en structuren

Op Schiermonnikoog worden 28 solitaire bomen als waardevol beschouwd. Verder staan 305 bomen in een waardevolle structuur.

Voorbeelden van geselecteerde waardevolle bomen en structuren zijn:

- cultuurhistorisch waardevol: De iepen en esdoorns langs de Langestreek. Dit is een dragende structuur binnen het bomenbestand van Schiermonnikoog.

- zeldzaamheidswaarde: iep in het Willemshof. De grootste en mogelijk de oudste iep van het eiland.
- beeldbepalend voor de omgeving: populieren schoolplein. De twee bomen zijn namelijk vanuit verschillende straten zichtbaar.

Bomenbeheer (samenvatting)

In het voorjaar van 2016 zijn alle bomen binnen de dorpskern van Schiermonnikoog ingemeten en geïventariseerd, 1068 in totaal. De inventarisatie bestond uit een boomveiligheidscontrole en een opname van de snoeibehoeftes. De hieruit voortgekomen resultaten hebben als basis gediend voor dit bomenbeheerplan.

Korte termijn maatregelen (binnen 1 jaar)

Maatregelen die op korte termijn uitgevoerd dienen te worden hebben betrekking op de boomveiligheid. Het gaat hier vooral om bomen met de dood hout (94). Deze takken vormen een verhoogd risico op uitbreken en dienen binnen de gestelde termijn verwijderd te worden.

Lange termijn maatregelen (2-5 jaar)

De lange termijn maatregelen bestaan uit het reguliere boombeheer. Om een stabiele kroonstructuur te ontwikkelen dienen de bomen periodiek gesnoeid te worden. Het onderzoek heeft uitgewezen dat, gemiddeld genomen, het huidige onderhoudsniveau aanvaard is. Belangrijk is om het beheer van bomen planmatig en met een vaste frequentie uit te voeren. Hierdoor worden achterstanden en verhoogde beheerkosten voorkomen.

Iepen Langestreek

In de Langestreek staan rijen iepen langs weerszijden van de straat. De bomen staan dicht op elkaar geplant, waardoor ze individueel te weinig ontwikkelingsruimte hebben. Door deze onderlinge concurrentie vormen de bomen veel (fijn) dood hout. Om de bomen meer groeiruimte en toekomstperspectief/leefjaren te geven, zou het een logische keuze zijn een dunning uit te voeren waarbij de bomen om en om worden verwijderd. Het kroonbeeld zal hierbij tijdelijk veranderen door de ontstane gaten. Op den duur gaan de te behouden bomen de vrijgekomen ruimte weer benutten waardoor binnen 5-10 jaar weer een gesloten kroonbeeld ontstaat.

Plantadvies

Op enkele locaties binnen de gemeente worden de komende jaren nieuwe bomen geplant. In verband met de beperkte bovengrondse en ondergrondse groeiruimte in de Middenstreek, Van Starckenborghstraat en Burg. van den Bergstraat is het aanplanten van grote bomen hier niet meer wenselijk. In deze gevallen zal gekozen worden voor smal opgaande bomen of vormbomen (blok- of leibomen). Dit minimaliseert toekomstige conflictsituaties zoals schaduwoverlast, opdruk van verhardingen en schade aan kabels en leidingen.

Samengevat

Het bomenbeheerplan vormt de basis voor een gezond en veilig bomenbestand dat nu en in de toekomst een waardevolle bijdrage levert aan de natuurlijke sfeer en leefbaarheid van het dorp. Daarom stellen wij uw raad voor het bomenbeheerplan 2017-2027 Schiermonnikoog vast te stellen.

Bijlagen die voor u ter inzage liggen in de raadsmap

Bijlage 1:	Bomenbeheerplan
Bijlage 2:	Bomenkaart, met de bomen die onderhoud nodig hebben
Bijlage 3:	Bomenkaart, met de waardevolle/beeldbepalende bomen
Bijlage 4:	Herplant bomen Middenstreek.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog,
de secretaris, de burgemeester,

P.G. Küppers

I. van Gent